

Η Κυριακή της Ορθοδοξίας στον Καθεδρικό Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Πειραιώς

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Με την δέουσα Εκκλησιαστική τάξη, λαμπρότητα και την μεγαλοπρέπεια που αρμόζει στην σημερινή ημέρα, τιμήθηκε η Κυριακή της Ορθοδοξίας (1 Μαρτίου 2026) στον Καθεδρικό Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Πειραιώς, Ιερουργούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ. Σεραφείμ.

Προ της απολύσεως της Θείας Λειτουργίας του Μεγάλου Βασιλείου, πραγματοποιήθηκε η λιτάνευση των Ιερών Εικόνων και η ανάγνωση του Συνοδικού της Ορθοδοξίας.

Κατά την διάρκεια της Θείας Λειτουργίας ο προϊστάμενος του Καθεδρικού Ναού Αρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Ψωίνος, ανέγνωσε την σχετική με την ημέρα Ποιμαντορική Εγκύκλιο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ. Σεραφείμ, η οποία και ακολουθεί.

Ποιμαντορική Εγκύκλιος

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά καί περιπόθητα,

Μέ τή χάρη καί τήν εὐδοκία τοῦ Μεγάλου Θεοῦ μας, εἰσήλθαμε καί πάλι στήν Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή, κατά τήν ὁποία ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νά «κατεβοῦμε» στό νοητό στάδιο τῆς εὐλογημένης ἀθλήσεως, νά διεξαγάγουμε τόν πνευματικό μας ἀγῶνα καί νά ἔρθουμε, ὅπως ὁ ἄσωτος υἱός, «εἰς ἑαυτόν» (Λουκ. 15,17). Νά συναισθανθοῦμε τή δεινή μας κατάσταση, νά μετανοήσουμε καί νά ἐπιστρέψουμε στίς σπλαχνικές ἀγκάλες τοῦ οὐρανίου Πατέρα μας. Νά καθάρισουμε τόν ἑαυτό μας ἀπό «παντός μολυσμοῦ σαρκὸς καί πνεύματος», «ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν» (Κολ. 3,9-10).

Σκοπός μας εἶναι νά φθάσουμε στό Ἅγιο Πάσχα καθαρισμένοι καί ἀνακαινισμένοι

ψυχοσωματικά και πνευματικά, ώστε να έορτάσουμε θεοφιλῶς τή λαμπροφόρο Ἀνάσταση τοῦ Λυτρωτῆ μας Χριστοῦ.

Τήν Α΄ Κυριακή τῶν Νηστειῶν ὄρισε ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία νά έορτάζουμε τόν θρίαμβο τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας· γι' αὐτό καί ὀνομάζεται Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας. Τιμοῦμε ἕνα κορυφαῖο γεγονός τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας: τό πέρας τῆς φοβερῆς εἰκονομαχίας καί τήν ὀριστική ἀναστήλωση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων στό Βυζάντιο τό ἔτος 843, ἀπό τήν εὐσεβῆ Αὐγούστα Θεοδώρα, μετέπειτα Ἁγία τῆς Ἐκκλησίας μας, ὡς ἐπιτρόπου τοῦ ἀνήλικου υἱοῦ της, αὐτοκράτορα Μιχαήλ Γ΄.

Ὅπως εἶναι γνωστό, ἀσεβεῖς αὐτοκράτορες, ἐπηρεασμένοι ἀπό τόν Ἰουδαϊσμό καί τό Ἰσλάμ, τά ὁποῖα ἀντιτίθενται σφοδρά σέ κάθε εἰκονισμό, διότι ἀρνοῦνται τήν Ἐνσάρκωση τοῦ Θεοῦ, ἐπιχείρησαν νά ἐπιβάλουν αὐτή τήν ἀντίληψη καί στήν Ἐκκλησία, μέ ἀνείπωτη βία, βασανιστήρια, ἐξορίες καί θανατώσεις. Ἡ τιμή καί ἡ προσκύνηση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων θεωρήθηκαν εἰδωλολατρία καί, κατά συνέπεια, ἔπρεπε νά καταργηθοῦν.

Τήν ἀρχή ἔκαμε ὁ αὐτοκράτορας Λέων Γ΄ ὁ Ἰσαυρος τό 726 μ. Χ., ἐντάσσοντας τήν ἀπαγόρευση τῆς τιμῆς καί τῆς προσκύνησης τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων στό γενικότερο πλαίσιο τῶν πολιτικῶν του μεταρρυθμίσεων. Τήν πολιτική του συνέχισαν καί ἀρκετοί ἀσεβεῖς διάδοχοί του. Ὁρθόδοξοι ἐπίσκοποι, κληρικοί, μοναχοί καί λαϊκοί διώχθηκαν, βασανίστηκαν, ἐξορίστηκαν καί θανατώθηκαν. Ἱερές Εἰκόνες καί ἄλλα πολύτιμα σεβάσματα καταστράφηκαν. Στό θεοσύστατο Κράτος ἐπικράτησε τεράστια ἀναστάτωση γιά περισσότερα ἀπό ἑκατό ἔτη, ἕως ὅτου ἡ Ἁγία Θεοδώρα, σέ συνεργασία μέ τόν Ἅγιο καί Ὁμολογητή Πατριάρχη Μεθόδιο, ἔθεσαν τέλος σέ αὐτή τή μεγάλη δοκιμασία.

Τό ἔτος 787, κατά μία σύντομη ἀνάπαυλα τῆς εἰκονομαχικῆς ἔριδας, συγκλήθηκε ἡ Ἁγία Ζ΄ Οἰκουμενική Σύνοδος ἀπό τήν εὐσεβῆ αὐτοκράτειρα Εἰρήνη τήν Ἀθηναία (752-803). Κατά τή Σύνοδο αὐτή, οἱ θεοφόροι Πατέρες, μέ τήν ἔμπνευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀποφάνθηκαν ὅτι ἡ τιμή καί ἡ προσκύνηση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων δέν ἀποτελεῖ εἰδωλολατρία, ὅπως ἰσχυρίζονταν οἱ εἰκονομάχοι, διότι δέν ἀπευθύνεται στό ὑλικό στοιχεῖο, ἀλλά στά εἰκονιζόμενα θεία καί ἱερά πρόσωπα τῆς χριστιανικῆς μας πίστεως. Ἐπικράτησε ἡ βαθιά θεολογική σκέψη τῶν μεγάλων Πατέρων καί ἰδιαίτέρως τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, τοῦ πρώτου συστηματικοῦ θεολόγου τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ὁποῖος δίδασκε ὅτι κάθε τιμή καί προσκύνηση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων «πρὸς τὸ πρωτότυπον διαβαίνει».

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀποφάνθηκαν ὅτι ὄχι μόνον εἶναι ἐπιτρεπτός, ἀλλά καί ὑποχρεωτικός ὁ εἰκονισμός τῶν ἱερῶν προσώπων, καί

ιδιαιτέρως τοῦ Χριστοῦ, διότι δι' αὐτοῦ ὁμολογοῦμε τήν πίστη μας στήν Ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ Λόγου. Προσκυνῶντας τόν εἰκονιζόμενο Κύριό μας, ὁμολογοῦμε τήν πίστη μας στόν Θεάνθρωπο Λυτρωτή Χριστό, στήν ἀληθινή σάρκωσή Του, διά τῆς ὁποίας πραγματοποιήθηκε τό ἔργο τῆς Θείας Οἰκονομίας, ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Παράλληλα, ἀποφάνθηκαν ὅτι εἶναι ἐπιβεβλημένη καί ἡ τιμή πρός τούς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας: τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, ἡ ὁποία ἀξιώθηκε νά γίνει κατά σάρκα Μητέρα τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ, τούς Ἁγίους Ἀποστόλους, τούς Μάρτυρες, τούς Ὁμολογητές, τούς Ὁσίους καί ὄλους ὅσοι ἔγιναν «σύμμορφοι τῆς εἰκόνας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ.8,29) καί ἔφθασαν «εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφ.4,13). Ὅλους αὐτούς ὀφείλουμε νά τούς τιμοῦμε ὡς «φίλους καί θεράποντες τοῦ Χριστοῦ», νά τούς ἔχουμε βοηθοῦς στόν πνευματικό μας ἀγῶνα καί πρότυπα ζωῆς, διότι καί οἱ ἴδιοι ὑπῆρξαν μιμητές τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπιπλέον, οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἀποφάνθηκαν ὅτι εἶναι ἐπιτρεπτή ἡ τιμή καί τῶν ἱερῶν λειψάνων τῶν Ἁγίων, διότι καί μετά τόν προσωρινό χωρισμό τους ἀπό τήν ψυχή παραμένουν καθαγιασμένα, φορεῖς τῶν Ἀκτίστων Θείων Ἐνεργειῶν καί ἱκανά νά μεταδίδουν τή Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἀγιάζοντας καί θαυματουργῶντας πρός θεραπεία τῶν ἀσθενειῶν μας, πού ἀποτελοῦν κατάλοιπα τῆς ἀμαρτίας.

Φορεῖς τῶν Ἀκτίστων Θείων Ἐνεργειῶν εἶναι καί τά λοιπά σεβάσματα, ὅπως ὁ Τίμιος Σταυρός, τά ἐνδύματα τῶν Ἁγίων καί τά ἱερά σκεύη τῆς Ἐκκλησίας πού χρησιμοποιοῦνται στή λατρεία. Ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ καθαγιάζει τά πάντα καί τά ἐλευθερώνει ἀπό τή φθορά, ὅπως γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ.8,21). Μέσα στήν Ἐκκλησία τελεσιουργεῖται τό μέγα μυστήριον τῆς μεταποίησης τῆς ἔμψυχης καί ἄψυχης δημιουργίας, ὥστε νά γίνουν «τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός» (Κόλ.3,11). Ἐκεῖ προγευόμαστε τή «χριστοποίηση», τόν μελλοντικό θρίαμβο τῆς ἀποκατάστασης τῆς δημιουργίας στήν προπρωτική της κατάσταση καί ἀκόμη περισσότερο στήν ἀφθαρσία της.

Ἡ Ἁγία Ζ΄ Οἰκουμενική Σύνοδος, τήν ὁποία ἀνακήρυξε ὡς Οἰκουμενική ἡ Ἁγία Η΄ Οἰκουμενική Σύνοδος τοῦ 879-880 ἐπί Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἁγίου Φωτίου, ἀποσαφήνισε καί ἀποκρυστάλλωσε τό Χριστολογικό Δόγμα, ὀλοκληρώνοντας τήν ἐκκλησιαστική ἐμπειρία γιά τό Θεῖο Πρόσωπο τοῦ Λυτρωτῆ μας Χριστοῦ καί τό ἐπί γῆς ἀπολυτρωτικό ἔργο Του. Τίποτε πλέον δέν παρέμεινε ἀδιευκρίνιστο γιά ὅσους ἐναποθέτουμε μέ ἐμπιστοσύνη τήν πίστη καί τήν ἀφοσίωσή μας στήν Ἁγία μας Ἐκκλησία, ἡ ὁποία, ὡς φιλόστοργη πνευματική Μητέρα, μάς παρέχει ὅλα τά ἀναγκαῖα ἐφόδια γιά τήν πορεία μας στόν τραχύ ἐπίγειο βίον, ἀρκεῖ νά τά ἀποδεχθοῦμε καί νά τά ἀξιοποιήσουμε γιά τήν σωτηρία μας.

Δυστυχῶς, ὑπάρχουν καί ἐκεῖνοι πού τά ἀπορρίπτουν καί ἐπινοοῦν δικά τους πιστεύω. Εἶναι οἱ διαχρονικοί αἰρετικοί, οἱ ὁποῖοι ἀποσκιρτοῦν ἀπό τή σωστική ἀγκαλιά τῆς Ἐκκλησίας, ἔνεκα τοῦ δαιμονικοῦ ἐγωισμοῦ τους, ἀκολουθώντας ἀλλότριες διδασκαλίες, «σπέρματα τοῦ διαβόλου», πού ὄχι μόνο δέν ὀδηγοῦν στή σωτηρία, ἀλλά στήν ἀπώλεια καί στόν αἰώνιο θάνατο.

Παρά τό γεγονός ὅτι παρήλθαν περισσότεροι ἀπό δεκατρεῖς αἰῶνες ἀπό τή σύγκληση τῆς Ἁγίας Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐξακολουθοῦν νά ὑπάρχουν ἀρνητές τῶν σωτηρίων ἀποφάσεών της. Μεταξύ αὐτῶν συγκαταλέγονται οἱ Προτεστάντες ὄλων τῶν ἀποχρώσεων, οἱ ὁποῖοι, ὡς σύγχρονοι εἰκονομάχοι, ἀρνοῦνται τήν τιμή καί τήν προσκύνηση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων, τῶν Ἁγίων, τῶν Ἱερῶν Λειψάνων καί τῶν Ἱερῶν συμβόλων.

Ἐπίσης καί ἐκεῖνοι πού, παρασυρμένοι ἀπό τόν σύγχρονο θρησκευτικό συγκρητισμό, ἀρνοῦνται τήν ἀποκλειστικότητα τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας, διδάσκοντας τό οἰκουμενιστικό «δόγμα» ὅτι «ὅλες οἱ θρησκεῖες ἀποτελοῦν διαφορετικούς δρόμους πρὸς τόν ἴδιο Θεό». Ἔτσι, ὁ Χριστός ὑποβιβάζεται σέ ἕναν ἀπό τούς πολλούς ἰδρυτές θρησκειῶν καί ἡ Ἐκκλησία σέ μία ἀπλή θρησκεία μεταξύ τῶν αἱρέσεων καί θρησκειῶν τοῦ κόσμου.

Καλούμαστε λοιπόν αυτή την άγια ημέρα της Ὁρθοδοξίας, νά συνειδητοποιήσουμε ὅτι ὁ μοναδικός Σωτῆρας τοῦ κόσμου εἶναι ὁ Λυτρωτής μας Χριστός, ὁ Ὅποιος ἔγινε ἄνθρωπος γιά νά μᾶς χαρίσει τή δυνατότητα τῆς σωτηρίας καί τῆς θέωσης. Ὅτι «οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία» (Πράξ. 4,12). Ὅτι ἡ σωτηρία μας πραγματώνεται ἀποκλειστικά μέσα στήν Ἐκκλησία, ὅπου θεραπευόμαστε ἀπό τή ἄλλη τῆς ἁμαρτίας, ἀγιαζόμαστε, σωζόμαστε καί θεωνόμαστε, ὅπως ἀποδεικνύουν καθημερινά καί στήν ἐποχή μας οἱ Ἅγιοι. Μόνο ἡ συνειδητή μας ἔνωση μέ τόν Χριστό καί ἡ συνεπῆς ἐκκλησιαστική ζωή, συνοδευόμενη ἀπό τόν προσωπικό μας ἀγῶνα, θά μᾶς χαρίσουν τήν ὑψιστή δωρεά τῆς σωτηρίας καί τῆς αἰωνίου ζωῆς, τή συμβασιλεία μέ τόν Οὐράνιο Πατέρα μας.

Μέ αὐτές τίς σκέψεις, σᾶς εὐλογῶ πατρικά καί εὐχομαι σέ ὅλους καλή καί εὐλογημένη Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Καλό στάδιο!

Μετά πατρικῶν εὐχῶν,

Ο Μ Η Τ Ρ Ο Π Ο Λ Ι Τ Η Σ

+ ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ